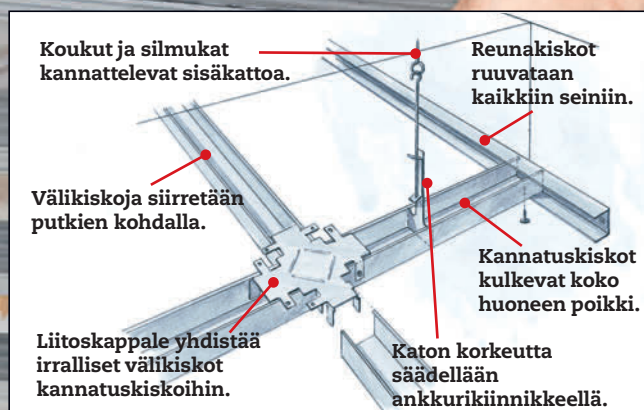

Laske kattoa ja kätke tekniikka

Kipsistä ja teräksestä tehtyä sisäkattoa voi säätää

Laskettu kipsikatto ruuvataan teräsprofiilirunkoon. Teräsprofiilit painavat puolta vähemmän kuin puurimat. Täysin suorat teräsprofiilit voidaan säätää millimetritarkasti paikalleen.

Teräsprofiilijärjestelmä eroaa muista järjestelmistä, sillä siinä kaikki profiilit ovat samassa tasossa. Monia työvaiheita, kuten tapaa asettaa ensin reunakisko huoneen kaikille seinille, voidaan kuitenkin soveltaa myös muihin järjestelmiin.

Huoneen poikki asetetaan kannatuskiskot, joiden keskinäinen etäisyys sovitetaan katon kipsilevyjen mukaan. Kipsilevyt ruuvataan kannatuskiskojen reunoihin ja välikiskoihin.

Kannatuskiskojen väliin asetetaan välikiskoja. Tässä ne on leikattu auki niin, että koko runko on samassa tasossa. Runko laskeutuu huoneen keskellä. Siksi se yhdistetään "oikeaan" sisäkattoon heloilla, joiden korkeutta voi säätää yksitellen.

Laskemalla keittiön kattoa pääset eroon ikävästi näkyvistä putkista, johdoista, vaurioista ja vinouksista. Huoneesta tulee selvästi sopusointuisempi.

Lasketun katon yläpuoliseen tilaan voidaan piilottaa helposti ja nopeasti johdot, putket, reiät ja kaikki epäjärjestys, jota muutoin olisi lähes mahdotonta saada siistin näköiseksi.

Tee Itse

VAIKEUSASTE:

Yksittäiset työvaiheet eivät ole kovin vaikeita, mutta projekti vaatii suunnittelua, yleiskäsitystä ja tarkkuutta.

AJANKÄYTTÖ:

3–7 päivää. Muista kuivumisajat eri materiaaleille.

HINTA:

Noin 15 €/m² rungolle ja yhdelle kipsilevykerrokselle.

Lasketusta katosta tulee mieleen 1960-luvun tummat kattolaudat, joiden purkaminen tuntuu pelkästään vapauttavalta kokemukselta. Laskettu katto voi kuitenkin olla nykyaikainen, kaunis ja todella käytännöllinen.

Korkealla oleva sisäkatto näyttää hyvältä suuressa olohuoneessa mutta saa pienen huoneen näyttämään ahtaalta ja väärin mitoitetulta. Tumman paneelikaton sijasta lasketun katon voi rakentaa sileäpintaista kipsilevyistä, jotka maalataan valkoisiksi.

Laskettu katto on myös käytännöllinen, koska sen ylle voidaan piilottaa epäesteettisiä teknisiä yksityiskohtia, kuten rumat, pintaan asennetut vesiputket. Sinne voidaan sijoittaa myös uudet johdot esimerkiksi vedenkeittimelle, leivänpaahtimelle ja kahvinkeittimelle, jolloin niitä voidaan käyttää irrottamatta jotakin toista pistoketta. Lasketun katon sisään voidaan niin ikään upottaa kohdevalojen johdot ja muuntajat.

Laskettu katto peittää tietenkin myös katon rappauksen reiät ja muut katossa olevat yksityiskohdat, joista halutaan päästä eroon. Lasketun katon avulla voidaan hillitä jopa melua. Kaksi kolme kipsilevykerrosta ja kerros mineraalivillaa poistavat suuren osan asuinkerrosten välillä kulkeutuvasta melusta.

LAIT & SÄÄNNÖT

Jos asennat jakorasioita, kohdevalojen muuntajia tai muita vastaavia laitteita lasketun katon yllä olevaan tilaan, rakenna kattoon luukku, josta pääset niihin helposti käsiksi.

Rungon asennus

Voit ruuvata reunakiskot seinään, kun tiedät, millä korkeudella katon on oltava, mutta sen jälkeen sinun on suunniteltava koko katto yksityiskohtaisesti. Kannatuskiskot on nimittäin sijoitettava niin, että kipsilevyjen pitkät sivut voidaan ruuvata niihin. Välikiskot on sijoitettava vain 30 cm:n välein, mutta niin, että levyjen lyhyillä sivuilla on alusta.

Sinun on samalla otettava huomioon, että seinän viereen asennettavat levyt on leikattava niin, että leveä reunahenne häviää ja että putket, johdot ja kohdevalot eivät kulje kiskojen poikki. Ennen ensimmäisten kiskojen asentamista on siis määriteltävä jokaisen yksittäisen kipsilevyn paikka.

1 Voit merkitä reunakiskon paikan vesivaa'an avulla, mutta kaikkien seinien ympäri ja kaikkien nurkkien kautta kulkeva vaakasuora viiva on paljon helpompi merkitä laservesivaa'an avulla.

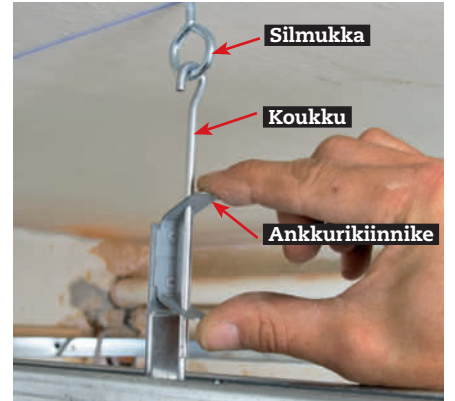
2 Ruuvaa reunakiskot kiinni kipsilevyruuveilla, jos seinä on puuta. Jos seinät ovat kivistä, sinun on käytettävä siihen sopivia ruuveja. Ruuvi-tulpat ovat usein hyvä ja nopea ratkaisu.

4 Ruuvaa kattoon silmukka jokaista kannatinta varten. Nyt liitulangalla tekemistäsi merkinnöistä on apua. Aseta kannattimet n. 60 cm:n välein. Älä aseta kannatinta välikiskojen risteyskiin.

5 Sahaa kannatinkiskot mittoihin ja kiinnitä ne reunakiskoihin itsekiertyvillä ruuveilla. Aseta kannatinkiskot 120 cm:n välein, keskeltä keskelle mitattuna, niin saat levyt kiinni kaikilta pitkiltä sivuilta.

6 Aseta kannattimet kannatuskiskoihin. Kun puristat ankkurikiinnikkeen kaksi siipie yhteen, voit säätää heloja niin, että kiskot ovat samalla korkeudella reunakiskon kanssa.

TYÖKALUT

Käytä syvyysrajoitinta ruuvinvääntimessä, kun käsittelet kipsilevyruuveja. Syvyysrajoittimen ansiosta voit ruuvata täysin voimin, sillä kärjen ote irtoaa ruuvista itsestään, kun ruuvi on pohjassa – ja ennen kuin sen kanta tunkeutuu paperin läpi.

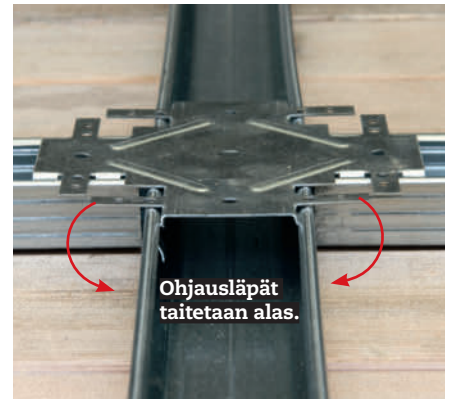
VINKKI

Voit vuokrata n. 10–15 euron vuorokausihintaan levyhissin, joka helpottaa työtä todella paljon. Myös työn laatu paranee, koska voit asettaa levyn itse millimetrin tarkasti ja ruuvata sen kiinni kaikessa rauhassa.

8 Napsauta välikiskot liitoskappaleisiin. Ne ovat levyjen leveyden kannalta oikean mittaisia, mutta seinien kohdalla niitä on lyhennettävä peltisaksilla. Tai rautasahalla, mutta se vie enemmän aikaa.

9 Taita liitoskappaleiden ohjausläpät alas kannatuskiskojen ja välikiskojen ympärille, kun olet napsauttanut kannatus- ja välikiskot liitoskappaleisiin.

3 Ja nyt on mietittävä! Päätä levyjen paikat niin, että kiskot eivät ole esimerkiksi johtojen ja putkien tiellä. Merkitse kunkin kannatuskiskon paikka kattoon liitulangalla.

7 Liitoskappaleet painetaan kannatuskiskoihin 30 cm:n välein. Jos kiskot ovat esim. spottien tiellä, voit käyttää ylimääräistä välikiskoa ja siirtää kannatuskiskoja (väli on jatkuvasti enint. 30 cm).

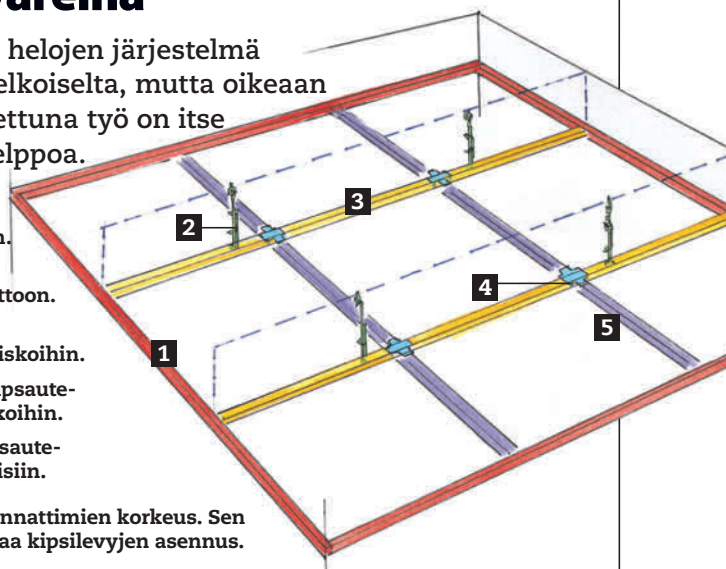

10 Lukitse koko runko ruuvamalla itsekiertyvät ruuvit alas taitettujen ohjausläppien läpi. Nyt runka tai koolaus, kuten ammattilaiset tätä kutsuvat, on valmis levyjen asentamista varten.

Järjestys väreinä

Teräskiskojen ja helojen järjestelmä näyttää vaikeaselkoiselta, mutta oikeaan järjestykseen jaettuna työ on itse asiassa hyvin helppoa.

- 1** Reunakisko ruuvataan seinään.
- 2** Kannatushelat ruuvataan ylös kattoon.
- 3** Kannatuskiskot ruuvataan reunakiskoihin.
- 4** Liitoskappaleet napsautetaan kannatuskiskoihin.
- 5** Välikappaleet napsautetaan liitoskappaleisiin.

Lopuksi säädetään kannattimien korkeus. Sen jälkeen voidaan aloittaa kipsilevyjen asennus.

Levyhissi pitää kipsilevyä paikallaan ruuvatessasi sitä kiinni alustaan.

TÄRKEÄÄ

Älä paina levyä liian kovasti runkoa vasten, muuten kannatuskiskoja ote saattaa irrota katon silmukoista.

Levyjen asennus

Jos lasketulla katolla halutaan estää melun kulkeutuminen, laita rungon päälle 2–3 kipsilevykerrosta ja mineraalivillaa. Muuten yksi levykerros riittää.

Ennen asennusta, viistä toisiaan vasten tulevat levyjen lyhyet sivut tasoitteen levittämistä varten ja merkitse kohdat, joissa ne peittävät välikiskon. Näin tiedät, mihin ruuvit on kiinnitettävä.

Aloita levyjen asennus aina huoneen keskeltä. Sinne levyyn saa asennettua kokonaisena niin, että sen kaikki reunat ovat kiskon keskellä. Näin saat seuraavat levyt kohdistettua ensimmäisen levyyn avulla. Reunimmaisten levyjen leikkaaminen on yksinkertaista.

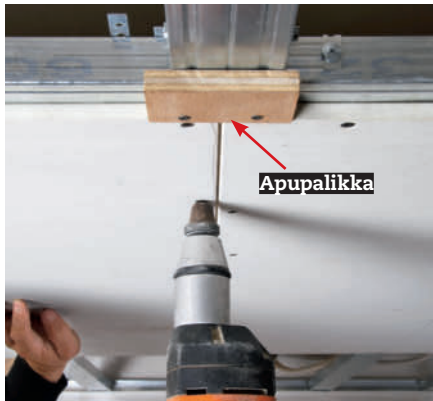

1 Viistä kipsilevyjen lyhyet sivut ennen kuin asetat levyt ylös, niin voit liittää levyt yhteen tasoitteella. Nykyään on saatavana levyjä, joissa sekä lyhyet että pitkät sivut on ohennettu.

VINKKI: Aseta sormi mitan alle ja pidä lyijykynää mitan päässä, niin saat vedettyä viivan helposti.

2 Vedä lyijykynällä viiva jokaisen välikiskon kohdalle (tussin tai mustekynän jälki tunkeutuu maalin läpi). Kun levyt ovat paikallaan, on toivotonta arvata, mihin kohtaan ruuvit on sijoitettava!

4 Kannatuskiskoihin kiinnitettävät apupalikat helpottavat ensimmäisen levyrivin sijoittamista. Liitä levyjen pitkät, ohennetut sivut tiiviisti toisiinsa. Jätä levyjen lyhyiden sivujen välille 3–4 mm:n rako.

5 Sovita reunimmaiset levyt seinän mukaan. Samalla saat poistettua leveät reunaohenteet, joita on vaikea tasoittaa siististi seinää vasten. Leikkaa levyt niin, että saumaraot ovat 3–4 mm.

6 Leikkaa levyt etupuoelta vetämällä mattoveistä esim. metallikiskoa myöten. Veitsi saa upota levyyn vain 1–2 mm. Kuvassa levyt ovat telineiden päälle asetettujen kahden pitkän listan varassa.

Katon tasoitus

1 Kaikki saumat tasoitetaan ja vahvistetaan nauhalla. Saumat on tasoitettava useaan kertaan. Anna tasoitteen kuivua työskentelykertojen välillä. Katso piirrosta.

2 Kun viimeinen tasoitekerros on kuivunut, hio katto hiomapaperilla (karkeus enint. 100). Käytä lastaa ylimääräisen tasoitteen poistoon eri tasoitekertojen välillä, niin välttyt työtä häiritsevältä pölyltä.

3 Täytä katon ja seinän välinen sauma akryylimassalla vasta, kun olet saanut hionut loppuun. Akryylimassa ja hiomapaperi sopivat nimittäin huonosti yhteen. Nyt voit ryhtyä maalaamaan.

3 Aseta ensin kokonainen levy katon keskiosaan. Sitä ei tarvitse sovittaa seinän mukaan, vaan se sijoitetaan huolellisesti kannatus- ja väläkiskojen keskelle. Aseta ruuvit levyjen reunoihin 20 cm:n välein, väläkiskoihin 30 cm:n välein.

7 Taita levy ja leikkaa levyn taustapuolella oleva pahvi. Usein on helpointa asettaa useita levyjä pinoon ja vetää ylimmäistä levyä eteenpäin, niin se taittuu pinon alapuolella olevan levyn päältä.

MATERIAALIT

Kipsilevyjen koko on 120 x 240 cm ja ne on ohennettu pitkiltä sivuiltaan. Voit käyttää myös 90 cm:n levyisiä levyjä, joita on kevyempi käsitellä. Niitäkin on saatavina valmiiksi ohennetuvin sivuin. Jos levyt ovat 90 cm:n levyisiä, niissä ei käytetä 114 cm:n vaan 84 cm:n pituisia väläkiskoja.

TARVIKELUETTELO

Tarvikkeet

- Teräskiskojärj. (Danogips, www.knauf.fi)
- Kipsilevyjä (+ ruuvit 1. levykerrokseen)
- Tasoitetta ja paperinauhaa

Levyt liitetään tasoitteella ja paperilla

Kun liität levyt tasoitteella ja paperilla, sidot ne yhteen ja luot samalla tasaisen pinnan.

1. tasoituskerralla lisätään tasoitetta levyjen väliin.
2. Märkään tasoitteeseen asetettu paperinauha lujittaa liitosta.
3. Toinen tasoittekerä kiinnittää nauhan ja täyttää ohenteen.
4. Reunaohenne täytetään levyjen tasalle 3. tasoittekerällä (käytössä 30 cm:n lasta).

Kokeneet maalarit osaavat levittää märkää märän päälle, mutta helpommalla pääsee, kun tasoiite saa kuivua 2. ja 3. käsittelyn välillä.

WWW

Spotit lasketussa katossa. Tee itse -lehdessä on useaan kertaan käsitelty kohdevalojen asentamista. Osoitteesta www.teetse.com löydät asentamisohjeet hakusanoilla "Valoa sinne, missä sitä tarvitaan...".

Ennen katon maalaamista ruuvinkannat ja reunaohenteet täytetään ja kattoa vahvistetaan tarvittaessa lasikuitukankaalla.

